

Detaljplan för del av Åby 5:24

Fliseryd samhälle

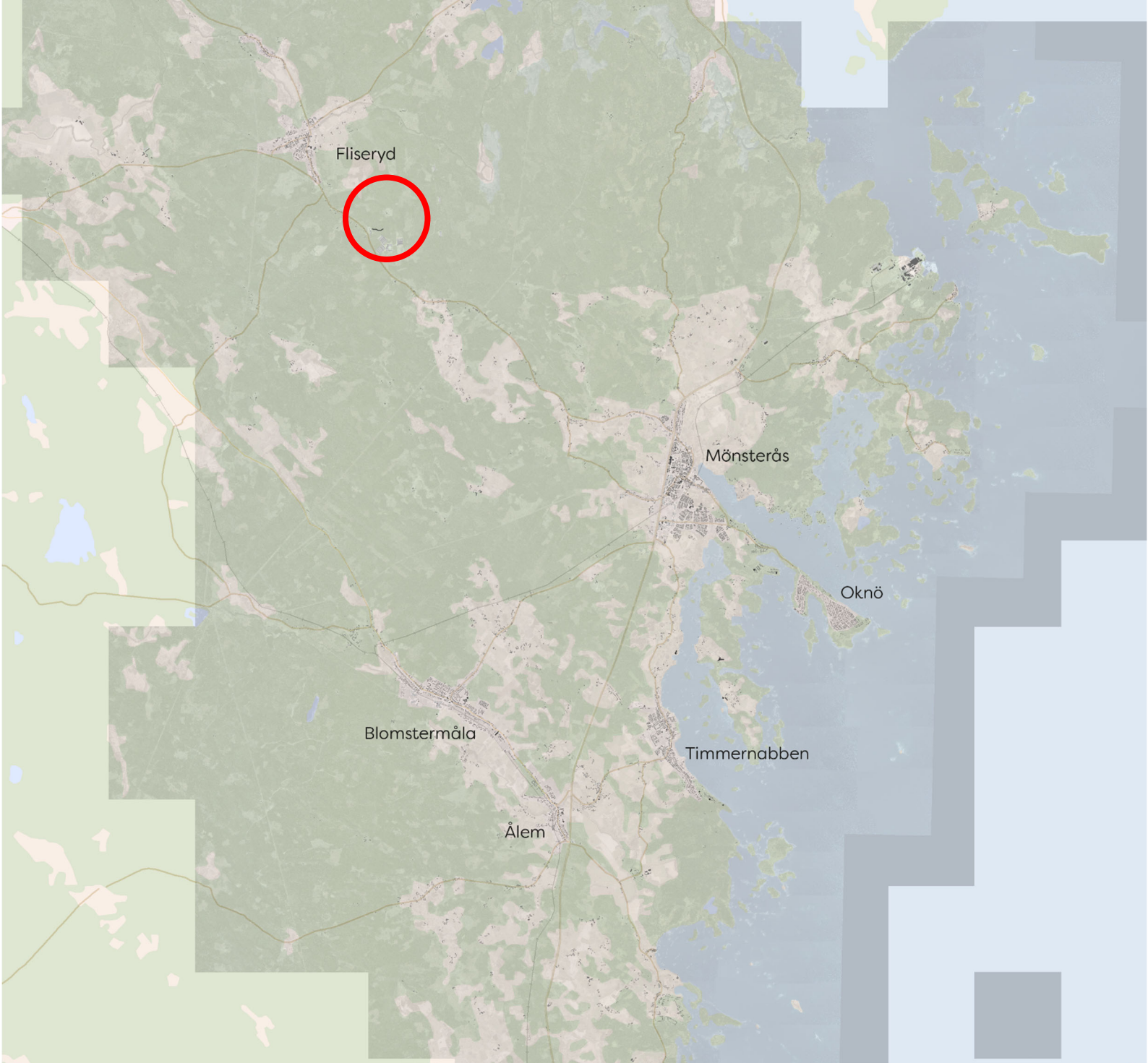
Mönsterås kommun, Kalmar län

PLANBESKRIVNING

SAMRÅDSHANDLING

2025-07-02 – 2025-08-06

Standardförfarande
Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)

Synpunkter på planförslaget?

Har du synpunkter på planförslaget som du vill ska beaktas i det fortsatta planarbetet? Ta kontakt via mail enligt nedan eller ring växeln för kontakt med en planhandläggare. Tekniska förvaltningen behöver få in ett skriftligt yttrande med avsändarens namn samt adress eller fastighetsbeteckning senast 2025-08-06.

Adress:

Tekniska förvaltningen
Mönsterås kommun
Box 54
383 22 Mönsterås

Kontakt handläggare:

Emma Bensköld
Landskapsarkitekt, Planarkitekt
teknisk@monsteras.se
010-353 70 00

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	5
1.1	VAD ÄR EN DETALJPLAN?	5
1.2	PLANPROCESSEN	5
1.3	TIDPLAN	6
1.4	PLANHANDLINGAR	6
2	PLANERINGSUNDERLAG	7
2.1	KOMMUNALA	7
2.1.1	ÖVERSIKTSPLAN	7
2.1.2	DETALJPLAN	7
2.1.3	GRUNDKARTA	7
2.1.4	UNDERSÖKNING ENLIGT 6 KAP. 6§ MILJÖBALKEN (1998:808)	7
2.2	UTREDNINGAR	7
2.2.1	DAGVATTENUTREDNING	7
2.2.2	NATURINVENTERING	7
2.2.3	RISKUTREDNING	7
2.2.4	BARNKONSEKVENSANALYS	7
2.2.5	KULTURMILJÖUTREDNING	7
3	DETALJPLANENS SYFTE	8
3.1	BAKGRUND	8
3.2	SYFTE	8
4	BESKRIVNING AV DETALJPLANEN	9
4.1	HELA DETALJPLANEN	9
4.2	GENOMFÖRANDETID	9
4.3	KVARTERSMARK	9
4.4	BEFINTLIGT	9
4.5	ÄRENDEINFORMATION	10
5	MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR	11
5.1	MOTIV TILL REGLERINGAR	11
	GRÄNSLINJER	11
	ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK	11
	EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK	12
6	PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR	13
6.1	KOMMUNALA	13
6.1.1	ÖVERSIKTSPLAN	13
6.1.2	DETALJPLAN	13
6.1.3	FÖRHANDBESKED	14
6.1.4	PLANBESKED	15
6.2	RIKSINTRESSEN	15
6.3	HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN	16
6.4	MILJÖKVALITETSNORMER	16
6.4.1	LUFT	16
6.4.2	VATTEN	16
6.4.3	BULLER	16
6.5	MILJÖ	17

6.5.1 STRANDSKYDD	17
6.5.2 DAGVATTEN.....	17
6.5.3 NATURMILJÖ	18
6.6 HÄLSA OCH SÄKERHET.....	19
6.6.1 OMGIVNINGSBULLER.....	19
6.6.2 OLYCKOR.....	19
6.6.3 ÖVERSVÄMNING.....	20
6.7 GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN	20
6.8 FYSISK MILJÖ	21
6.9 KULTURMILJÖ.....	21
6.10 TEKNIK.....	21
6.11 TRAFIK	21
7 KONSEKVENSER	22
7.1 FASTIGHETER OCH RÄTTIGHETER.....	22
7.2 HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN	22
7.3 MILJÖKVALITETSNORMER.....	22
7.3.1 LUFT.....	22
7.3.2 VATTEN.....	22
7.3.3 BULLER.....	22
7.4 MILJÖ	22
7.4.1 MILJÖBEDÖMNING.....	22
7.4.2 STÄLLNINGSTAGANDE 4 KAP. 33 B § PLAN- OCH BYGGLAGEN (2010:900).....	23
7.4.3 DAGVATTEN.....	23
7.5 HÄLSA OCH SÄKERHET.....	26
7.5.1 OLYCKOR.....	26
7.5.2 ÖVERSVÄMNING.....	26
7.6 NATUR OCH FYSISK MILJÖ	26
7.6.1 GRÖNOMRÅDE	26
7.6.2 LANDSKAPSBILD.....	26
7.7 SOCIALA.....	27
7.7.1 BARN.....	27
7.7.2 JÄMLIKHET.....	27
7.8 TRAFIK	27
8 GENOMFÖRANDEFRÅGOR	28
8.1 MARK- OCH UTRYMMESFÖRVÄRV	28
8.2 FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR	28
8.2.1 RÄTTIGHETER.....	28
8.3 TEKNISKA FRÅGOR	28
8.3.1 TEKNISKA ÅTGÄRDER.....	28
8.3.2 UTBYGGNAD VATTEN OCH AVLOPP	28
8.4 EKONOMISKA FRÅGOR.....	28
8.4.1 PLANEKONOMISK BEDÖMNING	28
8.4.2 PLANAVGIFT.....	28
8.4.3 ERSÄTTNINGANSPRÅK	29
8.4.4 DRIFT VATTEN OCH AVLOPP.....	29
8.5 ORGANISATORISKA FRÅGOR	29
8.5.1 EXPLOATERINGSAVTAL	29
8.5.2 MARKANVISNING	29
8.5.3 TIDPLAN.....	29
MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER	30

1 INLEDNING

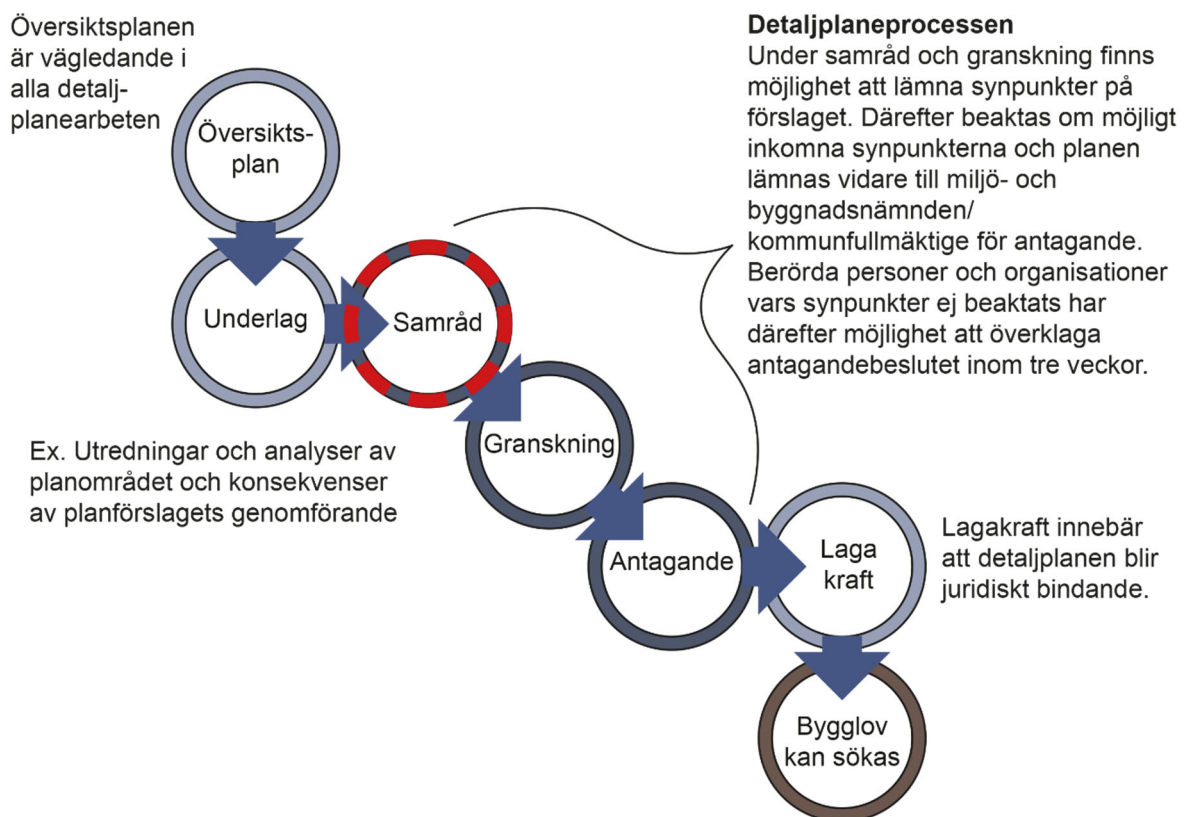
1.1 VAD ÄR EN DETALJPLAN?

En detaljplan reglerar användningen av mark- och vattenområden och redovisar områden för allmän platsmark, kvartersmark och vatten. En detaljplan kan förstås som ett juridiskt bindande dokument mellan kommun, stat, markägare, grannar och andra berörda. Syftet är att göra avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen för att nå en god helhetslösning, där planen sedan ligger som grund för beslut om till exempel bygglov. En detaljplan gäller tills dess att den upphävs eller ändras och ersätts med en ny.

Planläggningen av mark- och vattenområden är en kommunal angelägenhet, det så kallade planmonopolet. Det innebär att kommunen bestämmer och beslutar om planläggning av mark- och vattenområden inom hela kommungränsen.

Detaljplanen består av en plankarta med bestämmelser. Till detaljplanen hör även en planbeskrivning som beskriver hur planen ska förstås och genomföras. Planbeskrivningen ska redovisa planeringsförutsättningar, syftet med planen, hur planen är tänkt att genomföras samt de överväganden och ställningstaganden som har legat till grund för planens utformning med hänsyn till motstående intressen och planens konsekvenser. Om planen avviker från översiktsplanen ska planbeskrivningen redovisa på vilket sätt den i så fall gör det och särskilda skäl för avvikelsen. Planbeskrivningen ska även innehålla det illustrationsmaterial som behövs för att förstå planen. Även en grundkarta, undersökning om miljöbedömning och fastighetsförteckning ska tas fram till detaljplanen. Beroende på planens omfattning kan också ytterligare handlingar behövas ta fram, ofta i form av olika utredningar.

1.2 PLANPROCESSEN

Processen för detaljplanering finns beskriven i plan- och bygglagen (PBL 2010:900). Detaljplanearbetet bedrivs med standardförfarande, vilket enligt PBL 5 kap 11§ innebär att länsstyrelsen, lantmäteriet, berörda kommuner, sakägare och andra som har ett väsentligt intresse i frågan skall beredas tillfälle till samråd. Under samrådsskedet ges berörda möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Synpunkterna sammanställs och redovisas i en samrådsredogörelse. Eventuella ändringar förs in i förslaget. Efter beslut om granskning ställs det reviderade förslaget ut för granskning i minst två veckor. Även under granskningstiden går det att lämna in skriftliga synpunkter. Efter granskning kan redaktionella ändringar av planförslaget göras, och därefter antas detaljplanen av miljö- och byggnadsnämnden. Antagandebeslutet kan under tre veckors tid från att beslutet tillkännagetts på kommunens anslagstavla överklagas av sakägare, bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som ej fått sin synpunkter tillgodosedda i processen. För att kunna överklaga antagandebeslutet är det därför en förutsättning att ha yttrat sig skriftligt senast i granskningsskedet.

1.3 TIDPLAN

Detaljplanen är ute på samråd 2025-07-02 till och med 2025-08-06. Under samrådsskedet finns planhandlingarna tillgängliga och ställs ut på tekniska förvaltningen i kommunhuset, plan 3, samt på hemsidan: www.monsteras.se.

Uppdragsbeslut: 2025-06-12

Samrådsbeslut: 2025-06-26

Granskningsbeslut: 2025-10-XX

Antagandebeslut: 2025-12-XX

Lagakraft: 20xx-

1.4 PLANHANDLINGAR

Till detaljplanen hör följande handlingar:

Plankarta i skala 1:500 (A2) 1:1000 (A4)

Planbeskrivning

Grundkarta

Undersökning

Fastighetsförteckning

Prövning av barnets bästa

Iskartering, Kjeller Vindteknikk 2020

Risikanalys iskastrisk, McField AB 2025

2 PLANERINGSUNDERLAG

2.1 KOMMUNALA

2.1.1 ÖVERSIKTSPLAN

Mönsterås kommuns översiktsplan 2040 – med utblick mot 2050, En hållbar kommun att verka, vistas och växa i, antagen 2025

2.1.2 DETALJPLAN

Det finns inga gällande detaljplaner inom aktuellt planområde.

0861-P2023/3 Detaljplan för del av 5:24 och 12:1 (Biogasanläggning). Laga kraft 2023-11-20. Detaljplanen är lokaliserad ca 130-150 meter norr om aktuellt planområde.

2.1.3 GRUNDKARTA

Grundkartan är upprättad av samhällsbyggnadsavdelningen i Mönsterås kommun genom utdrag ur och komplettering av kommunens primärkartverk. Fastighetsredovisningen är aktuell 2025-06-17. Mätmetod: Geodetisk nätverks-RTK Koordinatsystem: SWEREF99 1630 Höjdsystem: RH2000 Standardklass 2. Mätningenjör: Håkan Johansson.

2.1.4 UNDERSÖKNING ENLIGT 6 KAP. 6§ MILJÖBALKEN (1998:808)

Detaljplan för del av Åby 5:24, Undersökning – Om planen antas medföra betydande miljöpåverkan, daterad 2025-06-16.

2.2 UTREDNINGAR

2.2.1 DAGVATTENUTREDNING

Dagvattenutredning Detaljplan Åby 5:24 och 12:1, på uppdrag av Ductor Biogas Sweden AB, Sweco Sverige AB, 2023

Dagvattenutredning för Strömsrum 2:27 m.fl., Mönsterås kommun, Sweco Sverige AB, daterad 2024

2.2.2 NATURINVENTERING

Naturvärdesinventering (NVI), Åby, syd Fliseryd, Mönsterås kommun, C-J Natur på uppdrag av Ductor Biogas Sweden AB, 2022

2.2.3 RISKUTREDNING

Riskanalys; Ärende: Angående iskastrisk från närliggande vindkraftverk – Åby 5:24 (1), McField AB, 2025

Isartering; Risk assessment of ice throw from wind turbines – Åby Alebo wind farm, Mönsterås municipality, Sweden Rapport: KVT/BB/2020/R004, Keller Vindteknikk AS för SR Energy AB, 2020

2.2.4 BARNKONSEKVENSANALYS

Detaljplan för del av Åby 5:24, Prövning av barnets bästa – Om planen antas medföra betydande påverkan för barnets bästa, daterad 2025-06-16.

2.2.5 KULTURMILJÖUTREDNING

Arkeologisk utredning och kulturmiljökonsekvensbeskrivning inför planerade vindkraftsetableringar vid Alebo och Åby, Mönsterås kommun, Kalmar län, Sune Jönsson Landskapsarkeologerna, 2012

3 DETALJPLANENS SYFTE

3.1 BAKGRUND

I bakgrunden ligger ett negativt förhandsbesked för bygglov där miljö- byggnadsnämnden samt länsstyrelsen ansåg att bygglovet ska föregås av en detaljplan. Därför prövas nu förutsättningarna för en etablering av verksamheten med byggnation av anläggning för pelettering genom en detaljplaneprocess. Avsikten är att omhänderta det höns gödsel som produceras på AB CA Cedergren och förädla detta till en produkt som kan säljas som gödningsmedel.

3.2 SYFTE

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för en etablering av en anläggning för pelletering av torkad höns gödsel.

4 BESKRIVNING AV DETALJPLANEN

4.1 HELA DETALJPLANEN

Planområdet omfattas endast av kvartersmark. Markanvändningen inom planområdet föreslås vara verksamheter.

4.2 GENOMFÖRANDETID

Detaljplanens genomförandetid är 5 år från den dag detaljplanen fått laga kraft. Genomförandetiden är den tidsrymd inom vilken en detaljplan är tänkt att genomföras. Som huvudregel får planen inte ändras, ersättas eller upphävas mot berörda fastighetsägares vilja under genomförandetiden. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla men kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning.

4.3 KVARTERSMARK

Planförslaget tillåter en nockhöjd på 20 m. Exploateringsgraden begränsas till 50% som största byggnadsarea av fastighetsarean inom användningsområdet. Planområdet är försedd med en skyddsbestämmelse för dagvattenanläggning för skydd mot översvämning. Minsta volym som behöver kunna fördröjas i anläggningen uppgår till 211 m³. På grund av behovet av dagvattenanläggning har byggrätten även försetts med villkor för startbesked. ”Startbesked får inte ges för nybyggnation förrän dagvattenanläggning för skydd mot översvämning har kommit till stånd.” Parkering ska lösas inom kvartersmark.

4.4 BEFINTLIGT

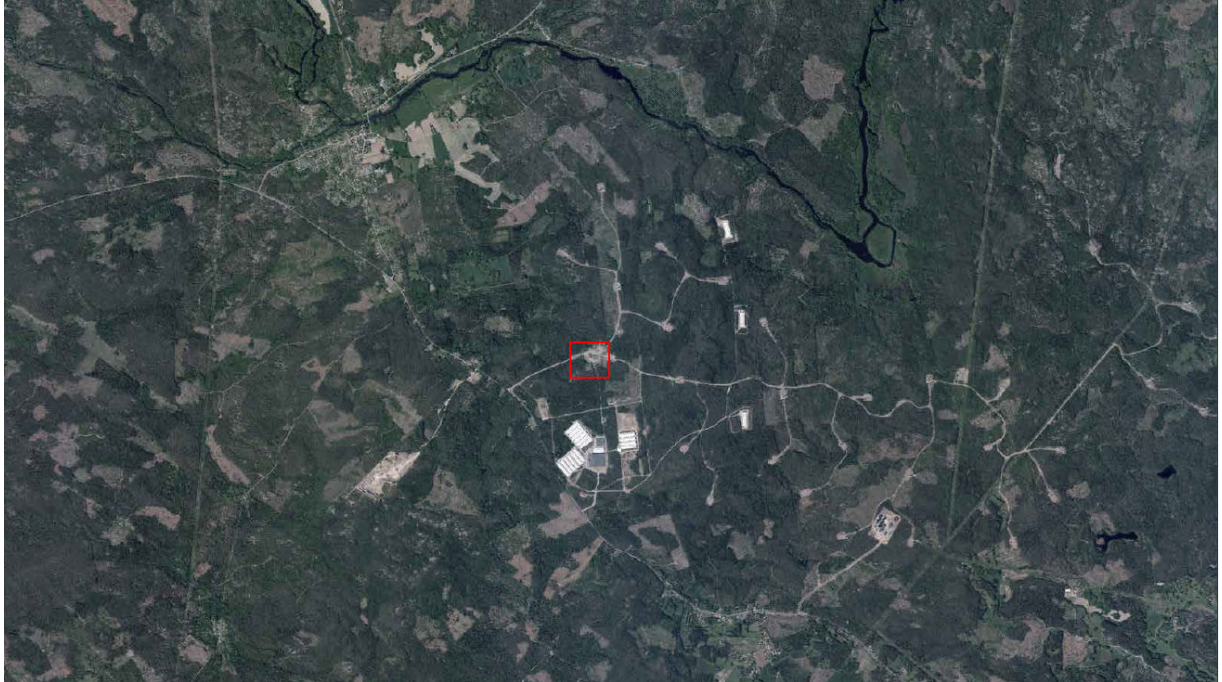
Planområdet är beläget inom fastigheten Åby 5:24, knappt tre kilometer sydöst om Fliseryd tätort och cirka en mil nordväst om Mönsterås tätort. Området omfattar cirka 0,8 hektar och avser ett redan i anspråktaget område som tidigare användes vid montering av vindkraftsverk när vindparken etablerades. Ytan består till största del av en avplanad, förhållandevis jämn grusplan. Planområdet avgränsas av fastighetsgränsen i öst, skogsvägens vägkantlinje i norr, en jordvall mot angränsande natur i väst samt natur i söder. I planområdets nordöstra hörn finns en dikesanvisning som leder vidare från planområdet och norrut. Inom området finns även en befintlig trekammarbrunn med tillhörande pumpstation som leder till en infiltrationsanläggning öst om planområdet.

Vy från nordöst

4.5 ÄRENDEINFORMATION

Planområdet är beläget knappt tre kilometer sydöst om Fliseryd, i riktning mot Mönsterås. Det föreslagna området ligger något söder om gällande detaljplanen för biogasanläggning. Biogasanläggningen kom inte till stånd och i dagsläget finns inga planer på att genomföra planen. Föreslaget planområde har goda förutsättningar för att etablera verksamheter. Lokaliseringen har en hög tålighet för att klara de eventuella störningar som verksamheter kan ge upphov till. Att möjliggöra för en etablering av en anläggning för pelletering av torkad hönsgödsel är särskilt lämpligt på grund av närheten till AB CA Cedergren som kan tillhandahålla råvaran.

Lokalisering av planområdet markerat inom en röd ruta knappt tre kilometer sydöst om Fliseryd

5 MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR

5.1 MOTIV TILL REGLERINGAR

Detaljplanen är upprättad efter Boverkets föreskrifter, BFS 2020:5 och allmänna råd, BFS 2020:6, som ska tillämpas på detaljplaner som påbörjats efter den 31 december 2021. Planbestämmelserna ska enligt föreskriften tillgängliggöras digitalt. Planbestämmelserna har formulerats efter Boverkets planbestämmelsekatalog och har tilldelats bestämmelsekoder enligt BFS 2020:5. Framtagandet av digital planbeskrivning enligt BFS 2020:8 görs parallellt med detaljplanprocessen, och kommer vara digital till antagandet av detaljplanen.

I en detaljplan anger kommunen gränser för vad som är allmän plats, kvartersmark och vattenområden. Inom respektive område kan planbestämmelser anges som styr hur området får användas. Här följer en närmare beskrivning av de planbestämmelser som finns i plankartan.

GRÄNSLINJER

— · — · — Planområdesgräns

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

Z

Z - Verksamheter: Användningen Verksamheter är bred och innehåller olika typer av ytkrävande verksamheter som har begränsad omgivningspåverkan. Det ingår lokaler för serviceverksamheter, tillverkning, lager och verkstäder. Även verksamheter med behov av lokaler för material eller utrustning så som el- och byggföretag eller företag som erbjuder hushållsnära tjänster ingår.

Serviceverksamheter med begränsad omgivningspåverkan ingår. Det kan till exempel vara fordonsservice, bilprovning eller liknande. Flera typer av service kan också ingå i andra användningar. Exempelvis kan en smådjursklinik ingå men kan även regleras som Odling och djurhållning, beroende på verksamhetens omfattning och omgivningspåverkan.

Handel med varor som produceras inom området kan ingå i användningen. Det handlar då framför allt om partihandel. I mindre utsträckning får även försäljning till enskilda förekomma med varor som producerats i området. Handel med skrymmande varor ingår dock inte i användningen.

Utbildningar med behov av stort utrymme eller med viss omgivningspåverkan, som utbildningar inom bygg- eller fordonsteknik kan också inrymmas i användningen.

I användningen ingår även komplement till verksamheten, så som parkering och kontor samt tekniska anläggningar, till exempel transformatorstation, som kompletterar verksamheterna. Sådana tekniska anläggningar behöver därför inte regleras som Tekniska anläggningar.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

- h₁ 20** Högsta nockhöjd - Nockhöjd är avståndet mellan markens medelnivå till den högsta delen på byggnadens takkonstruktion. Delar som sticker upp över taket som skorstenar och ventilationstrummor räknas inte in.
- e₁ 50** Utnyttjandegrad (exploatering) - Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom användningsområdet. Byggnadsarea är den totala yta samtliga byggnader upptar på marken.
- m₁** Skydd mot störningar. Dagvattenanläggning för skydd mot översvämning. Minsta volym som behöver kunna fördröjas i anläggningen uppgår till 211 m³. Bestämmelsen används för att reglera skyddsåtgärd för att motverka översvämning. Se rubrik 7.4.3 *Dagvatten* för olika alternativ som samtidigt ger en tillräcklig rening.
- a₁** Startbesked får inte ges för nybyggnation förrän dagvattenanläggning för skydd mot översvämning har kommit till stånd.

6 PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

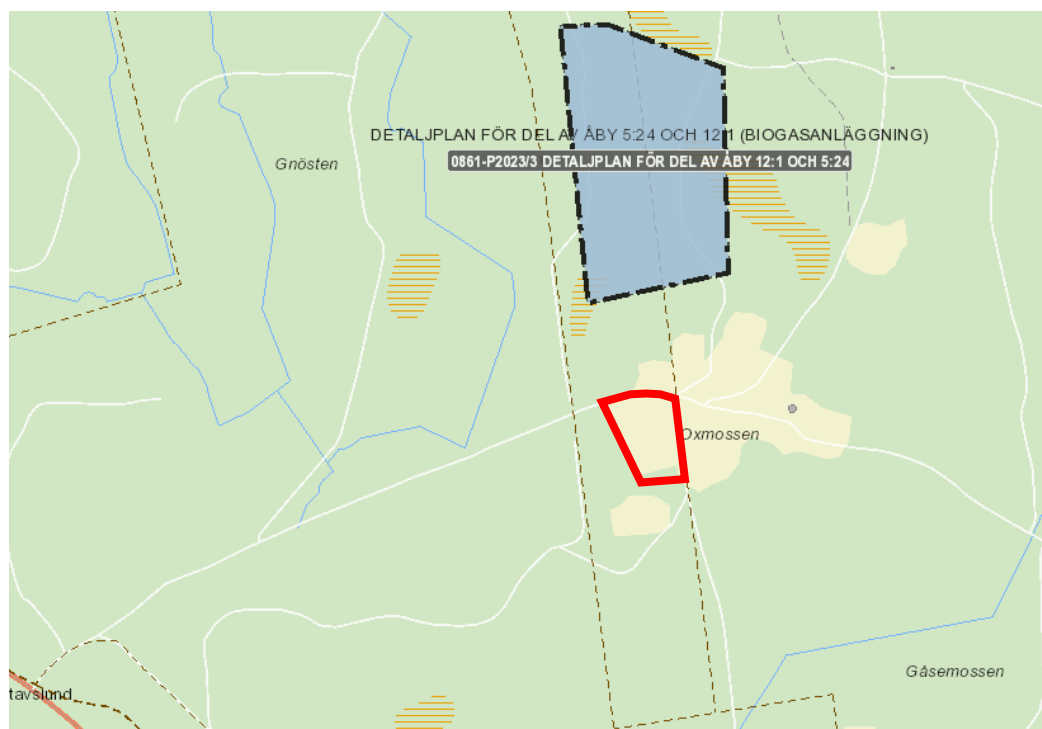
6.1 KOMMUNALA

6.1.1 ÖVERSIKTSPLAN

Planområdet omfattas av Mönsterås kommuns översiktsplan 2040 – med utblick mot 2050, En hållbar kommun att verka, vistas och växa i, antagen 2025. I översiktsplanen redovisas sökt område under beteckningen Utvecklat verksamhets- och industriområde. AB CA Cedergrens verksamhetsområde är ett av kommunens största områden där kommunen vill främja en utveckling för verksamheter och industri. AB CA Cedergren är Sveriges största äggproducent och genom att kommunen möjliggör utveckling för lokala företag, stärks kommunens näringsliv lokalt men bidrar även till den gemensamma arbetsmarknaden inom Kalmarsund. Här prioriteras en god planberedskap med detaljplanlagd mark för näringslivets behov. Kommunen verkar för flexibla detaljplaner för att kunna säkerställa mark för befintliga verksamheter och industrier, samt främja en utveckling av dessa och samtidigt möta framtida behov och främja en variation av verksamheter och industrier. Detaljplaneförslaget bedöms överensstämma med översiktsplanens intentioner för området.

6.1.2 DETALJPLAN

Det finns inga gällande detaljplaner inom aktuellt planområde.

Kartutdrag med planområdet markerat i rött och närliggande befintlig plan strax norr om planområdet.

Den närmaste detaljplanen är lokaliserad ca 130-150 meter norr om aktuellt planområde. 0861-P2023/3 Detaljplan för del av 5:24 och 12:1 (Biogasanläggning). Laga kraft 2023-11-20. Den planerade biogasanläggningen kom inte till stånd och det finns idag inga planer på byggnation inom det planlagda området.

6.1.3 FÖRHANDSBESKED

SAMMANFATTNING AV MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDENS FÖRHANDSBESKED

Miljö- och byggnadsnämnden gav negativt förhandsbesked 2025-04-10, diarienummer MBN 2025-153 och beslutsnummer § 55, med stöd av 4 kap. 2§ plan- och bygglagen (2010:900)(PBL) och 2 kap. 5§ 1p. PBL.

Ärendet har skickats på remiss till miljöinspektör som uppger att verksamheten varken är tillstånds- eller anmälningspliktig utifrån miljölagstiftningen. Verksamheten kan dock bidra med visst buller och lukt. Dock är avstånden till bostäder långt och mer än 500 meter till annan verksamhet. Transporterna antas inte öka i området men gå en annan väg än idag. Vatten från personalfaciliteter måste kopplas till en enskild avlopps-anläggning.

Miljö- och byggnadsnämnden anser att marken behöver detaljplanläggas eftersom området ska ianspråkställas som ett industriområde och att undantaget från detaljplanekravet för så kallade MKB-projekt är inte tillämpligt eftersom ”åtgärden kan antas medföra olägenheter eller risker för omgivningen som är mer omfattande än vad som normalt kan förväntas från bostadshus, kontor, detaljhandel eller liknande verksamhet.” 2 kap. 4b§ 2p. PBL. Vidare anser nämnden att det råder ett visst bebyggelsetryck i området. Det finns flera verksamheter i området som kan innebära påverkan och störningar. Här nämns den outnyttjade detaljplanen för en biogasanläggning ca 150 meter norr om planområdet, äggproducenten AB CA Cedergren ca 750 meter söder om området samt samt den nyligen uppförda biogasanläggningen (som efter detta förhandsbesked beviljades slutbesked 2025-05-15) ca 3 kilometer sydost om anläggningen. Nämnden lyfter även närheten till en vindkraftspark där det närmsta kraftverket ligger ca 180 meter från området och ifrågasätter platsens lämplighet med hänsyn till människors hälsa och säkerhet. Enligt en beräkningsformel från Elkfors rapport, Svenska erfarenheter av vindkraft i kallt klimat – nedisning, iskast och avisning, är rekommenderat riskavstånd i aktuellt fall 300 meter. Marken är därmed inte lämplig att bebyggas av hänsyn till människors hälsa och säkerhet. Sammantaget finner nämnden att markens lämplighet behöver prövas genom en detaljplan. Nämnden noterar även närheten till väg 641 och att mindre samhällen kan påverkas mellan Mönsterås och Fliseryd.

SAMMANFATTNING AV LÄNSSTYRELSENS AVSLAG PÅ ÖVERKLAGANDET

Länsstyrelsen Kalmar län beslutar att avslå överklagandet 2025-05-23, diarienummer 3729-2025.

Vid förhandsbesked är det i första hand markens lämplighet för tilltänkt åtgärd som ska prövas. Vid en sådan lämplighetsprövning ska även bedömas om åtgärden ska föregås av detaljplanläggning.

Den första frågan som aktualiseras är om det har varit korrekt av nämnden att meddela bolaget negativt förhandsbesked för åtgärden med stöd av 4 kap. 2 § första stycket 3 PBL. Av samma skäl som nämnden anser länsstyrelsen att tälthallen – där avsikten är att producera hönsgödsel – inte är ett undantaget MKB-projekt. Bolagets invändning i denna del leder inte till någon annan bedömning eftersom samtliga förutsättningar i 2 kap. 4 b § andra stycket plan- och byggförordningen (2011:338), PBL, måste vara uppfyllda för att aktuellt undantag ska vara tillämpligt.

På grund av att tälthallen inte är ett från detaljplanekravet undantaget MKB-projekt har nämnden bedömt att åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. En bedömning av om tälthallen eller dess avsedda verksamhet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska dock prövas utifrån bestämmelserna i 10 – 13 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966), MKB-förordningen.

I ärendet är utrett att den avsedda verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljölagstiftningen. Nämnden har även bedömt att aktuellt område, som saknar riksintressen, har förutsättningar att tåla de ljud- och luktstörningar som verksamheten kan ge upphov till. Länsstyrelsen

ifrågasätter även nämndens bedömning av skyddsavstånd till närmaste vindkraftverk utifrån den av bolaget åberopade de riskbedömningen respektive riskanalysen. Av underlaget framgår vidare att området på aktuell fastighet ligger långt från bostäder och att det är mer än 500 meter till närmaste verksamhet. Vid en sammantagen bedömning av dessa omständigheter anser länsstyrelsen att verksamheten eller åtgärden inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Förutsättningarna för detaljplanekravet enligt 4 kap. 2 § första stycket 3 PBL är därmed inte uppfyllda.

Nästa fråga är om det har varit motiverat av nämnden att göra gällande detaljplanekravet enligt 4 kap. 2 § första stycket 4 a PBL. Det framgår varken av bolagets ansökan eller handlingarna i övrigt att förhandsbeskedet avser en tillbyggnad. Mot den bakgrunden och med hänsyn till såväl tälthallens storlek som dess avsedda användning anser länsstyrelsen att det är fråga om ett nytt byggnadsverk. Åtgärden och dess tilltänkta användning får dock inte en betydande inverkan på omgivningen. Vid denna bedömning beaktar länsstyrelsen att det är långt till bostäder från aktuell fastighet, att det inte finns några riksintressen och att området enligt nämnden har förutsättningar att tåla de störningar som kan uppkomma. Det kan inte heller antas att det råder stor efterfrågan på aktuellt område för bebyggande. Vid ett sådant förhållande bör bebyggelsestrycket vara dokumenterat och ha aktualitet för att detaljplanekravet ska gälla. I detta fall saknas sådan dokumentation eftersom underlaget visar att den närmaste verksamheten i förhållande till området på aktuell fastighet ligger mer än 500 meter bort. Länsstyrelsen anser därför att det inte har varit motiverat av nämnden att göra detaljplanekravet enligt 4 kap. 2 § första stycket 4 a PBL gällande.

Mot bakgrund av ovanstående har länsstyrelsen att pröva om det har varit riktigt av nämnden att motivera det negativa förhandsbeskedet med stöd av 4 kap. 2 § första stycket 4 b PBL. Av det överklagade beslutet framgår att marken cirka 150 meter norr om området på aktuell fastighet är planlagd för biogasanläggning. Detaljplanen för biogasanläggningen har vunnit laga kraft och av planbestämmelserna framgår bland annat att planen möjliggör för Sevesoanläggning. Även om det inte finns en biogasanläggning på den planlagda marken för tillfället anser länsstyrelsen att avståndet på drygt 150 meter och byggrätten för anläggningen utgör tillräckliga skäl för att göra detaljplanekravet enligt 4 kap. 2 § första stycket 4 b PBL gällande. Eftersom människor skulle uppehålla sig mer än undantagsvis i tälthallen är det inte möjligt att pröva hallen genom förhandsbesked (jämför prop. 2014/15:60 s. 103). Undantaget från detaljplanekravet enligt 4 kap. 2 § tredje stycket är därmed inte tillämpligt.

I aktuellt fall anser länsstyrelsen att nämndens intresse av att pröva området på aktuell fastighet genom detaljplaneläggning för att bland annat prioritera mellan motstående markanvändningsintressen och förebygga olyckor väger tyngre än bolaget intresse av att etablera sig på tilltänkt plats. Vid en sådan bedömning har länsstyrelsen beaktat att området på aktuell fastighet ligger nära AB CA Cedergren. Sammanfattningsvis anser länsstyrelsen att det har varit riktigt av nämnden att meddela bolaget negativt förhandsbesked med stöd av 4 kap. 2 § första stycket 4 b PBL. Vid denna utgång saknas skäl för länsstyrelsen att ta ställning till om övriga förutsättningar för att meddela positivt förhandsbesked är uppfyllda. Överklagandet ska därmed avslås.

6.1.4 PLANBESKED

Miljö och byggnadsnämnden beslutade 2025-06-12 att ge samhällsbyggnadsavdelningen uppdraget att påbörja arbetet med detaljplanen.

6.2 RIKSINTRESSEN

Planområdet berörs inte av något riksintresse.

6.3 HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN

I miljöbalkens tredje kapitel finns ett antal grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden av betydelse för vissa allmänna intressen. Dessa områden ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada de utpekade intressena. Områdena avser såväl olika bevarandebestämmelser som områden som är viktiga för exploatering för ett visst ändamål.

Hushållningsbestämmelserna rör främst mark- och vattenområden, men i den paragraf som rör naturvården, kulturmiljövården och friluftslivet finns även tillägget: fysisk miljö i övrigt. Planområdet omfattas inte av jordbruksmark, skogsbruksmark, oexploaterad mark eller ekologiskt särskilt känsligt område.

6.4 MILJÖKVALITETSNORMER

I en detaljplan ska det framgå att hänsyn tagits till gällande miljökvalitetsnormer och att planförslaget inte medverkar till att dessa överträds. Det finns idag bestämmelser om miljökvalitetsnormer för buller, luft och vattenkvalitet enligt miljöbalken.

6.4.1 LUFT

I luftkvalitetsförordning (2010:477) finns miljökvalitetsnormer för luft. Mönsterås kommun har en så pass liten befolkning och är så pass glest bebyggt att bedömningen är att vi inte är i närheten av att överskrida nivåerna.

6.4.2 VATTEN

År 2000 trädde EU:s gemensamma vattendirektiv i kraft vilket syftar till att säkerställa god vattenkvalitet i Europas yt- och grundvatten. Samtliga Sveriges ytvattenförekomster har klassats utifrån ekologisk och kemisk status. Grundvattenförekomsterna klassas utifrån kemisk status och kvantitativ status. Planområdet är beläget i delavrinningsområde ”Nedlagd mätstation Lillån vid Bo” som mynnar ut i vattenförekomsten ”Lillån” (SE633114-153361). Vattenförekomsten är ett vattendrag av naturlig härkomst på cirka 21 kilometer (VISSa). Dess ekologiska status är bedömd till ”måttlig” och kemisk status är bedömd till ”uppnår ej god”. Kraven på ekologisk respektive kemisk status är ”god ekologisk status 2027” samt ”god kemisk ytvattenstatus” med undantag för bromerad difenyleter (PBDE) samt kvicksilver och kvicksilverföreningar. Gränsvärdena för PBDE samt kvicksilver och kvicksilverföreningar överskrider i alla Sveriges undersökta ytvattenförekomster; sjöar, vattendrag och kustvatten. Utsläpp av PBDE har under lång tid skett i både Sverige och utomlands vilket lett till långväga luftburen spridning och storskalig atmosfärisk deposition av dessa ämnen. Det är dessa ämnen som gör att kemisk status är bedömd till ”uppnår ej god”.

Vattenförekomsten är klassificerad till måttlig ekologisk status med stöd av parametern för fisk som varit utslagsgivande. Klassificeringen är gjord med hjälp av expertbedömning. Övriga biologiska parametrar har inte klassats. Hydromorfologiskt har vattendragets status klassats till dålig status med avseende på konnektivitet, till otillfredsställande med avseende på hydrologisk regim, och måttlig med avseende på morfologiskt tillstånd. Tillförlitligheten av den ekologiska statusen bedöms vara 2 (medel) och är baserad på riskbedömningen för miljökonsekvenstyperna flödesförändringar samt morfologiska förändringar och kontinuitet.

Det finns ingen statusklassad grundvattenförekomst i närheten av det föreslagna planområdet.

6.4.3 BULLER

Planområdet omfattas inte av de normer för buller som finns då varken större vägar (tre miljoner fordon/år), större järnvägar (30 000 tåg/år), eller större civila flygplatser (över 50 000 flygrörelser/år) finns i närheten.

6.5 MILJÖ

6.5.1 STRANDSKYDD

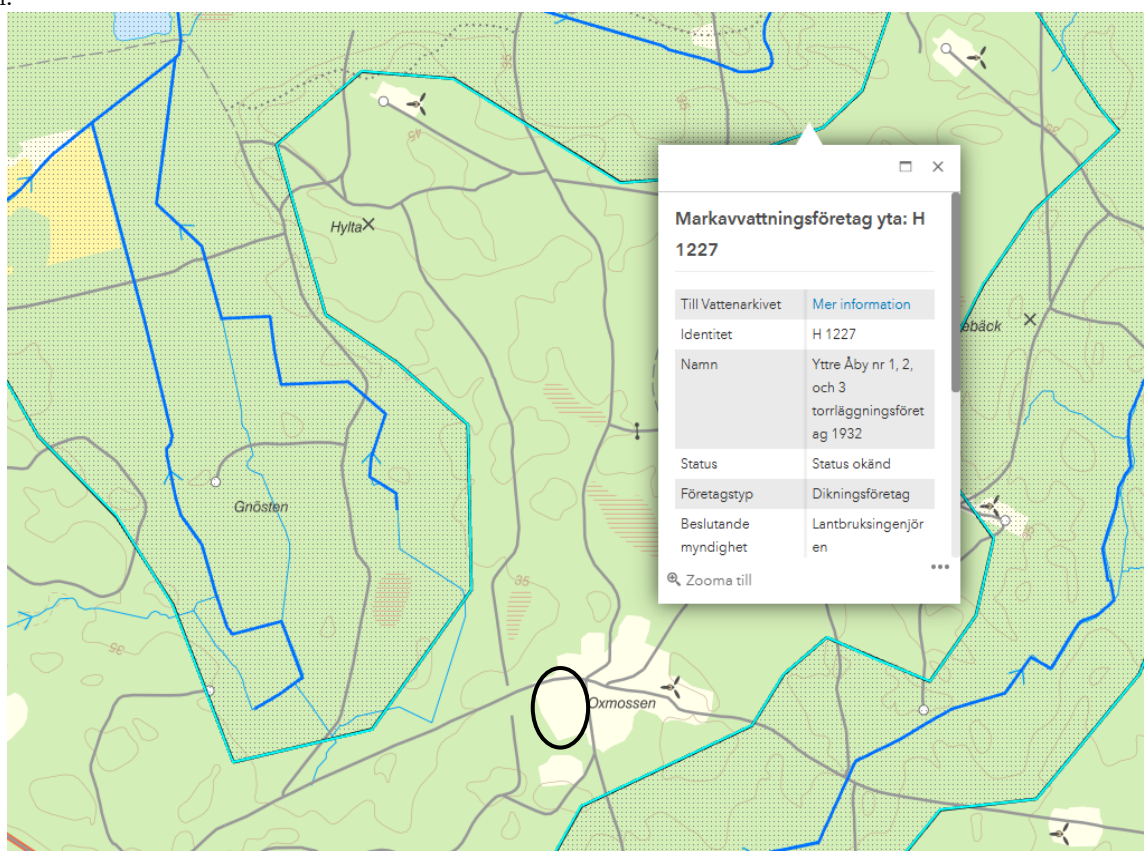
Planområdet berörs inte av strandskydd.

6.5.2 DAGVATTEN

Dagvatten är regn- och smältvatten som tillfälligt rinner på markytan från bland annat hårdgjorda ytor som hustak, vägar, parkering samt mark- och stenläggningar. Dagvatten behöver tas hand om och fördröjas för att undvika tillfälliga översvämningar vid kraftig nederbörd samt säkerställa att vattnet infiltreras innan det når avrinningsområde och recipient. Planområdet är planad efter vindkraftsetableringen och består till övervägande del av en förhållandevis jämn grusyta och har idag goda möjligheter till att infiltrera dagvatten.

En dagvattenutredning (Dagvattenutredning, Sweco, 2023) upprättades i samband med att närliggande detaljplan Åby 5:24 och 12:1 (Biogasanläggning) togs fram. Resultatet av den utredningen har till stor del gått att använda även i det här planarbetet. Avrinningen sker främst mot öster och nordöst, där marken sluttar svagt mot en dikesanvisning. Enligt kompletterande inmätning av kommunens mätingenjör ligger högsta markhöjd inom planområdet på cirka 38 meter över havet i dess sydvästra del. Lägsta marknivå ligger på cirka 36 meter över havet i dess nordöstra del. Inga permanenta vattensamlingar har noterats inom området under normala nederbördsförhållanden.

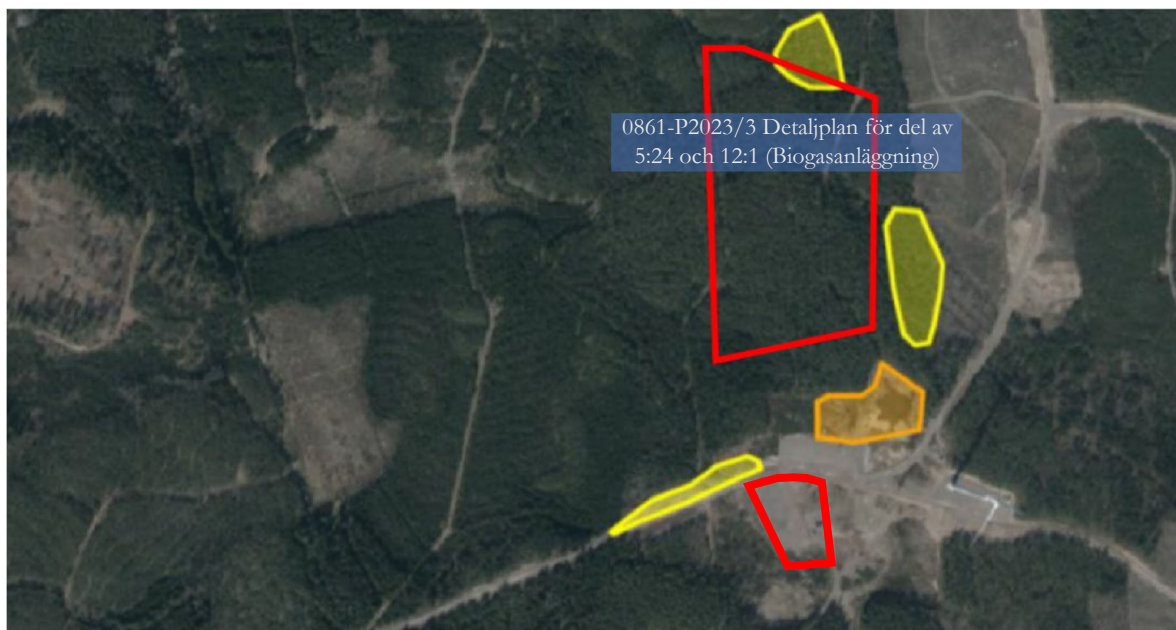
I nordöstra hörnet av planområdet går en trumma under skogsvägen i öst men även med en förbindelse under skogsvägen i norr, se fotografi under rubriken 6.5.3 *Naturmiljö* på nästa sida. Planområdet är här anslutet till dikningsföretaget Åby nr 1, 2 och 3 torrlägningsföretag, vilket ger goda tekniska möjligheter till en kontrollerad avledning av dagvatten. Dikningsföretaget ansluter längre nedströms till Örnebäcken. Planområdet ligger inte inom dikningsföretagets båtnadsområde, enligt förrättningskartorna, se figur nedan.

Båtnadsområde för H 1227, Yttre Åby nr 1, 2 och 3 torrlägningsföretag 1932 markerat som prickat område. Planområdets ungefärliga placering markerad som svart cirkel. (Länsstyrelsernas webGIS, hämtat 2025-06-17)

6.5.3 NATURMILJÖ

Som underlag för det tidigare planarbetet med 0861-P2023/3 Detaljplan för del av 5:24 och 12:1 (Biogasanläggning), har en naturvärdesinventering genomförts i området. Inventeringen visar att stora områden inte innehåller något högre naturvärde/värde för biologisk mångfald. Sex mindre områden pekas däremot ut som naturvärdesobjekt, alltså områden som bedöms ha betydelse för biologisk mångfald. De mest betydelsefulla områden att bevara är småvatten och de torraste delarna, där vattensalamander och sanddöda har hittats. Därutöver är det också viktigt att tänka på att lämna buffertzoner till de områden som bedöms ha betydelse för biologisk mångfald. Planområdets utbredning bedöms inte påverka naturvärdesobjekten och naturvårdsarterna bedöms inte ta skada av planförslaget.

Bilden är ett utdrag från Naturvärdesinventeringen och visar fyra av sex områden som noterats som naturvärdesobjekt; områden som bedömdes ha betydelse för biologisk mångfald. De gula områden har visst naturvärde och det orangea området har påtagligt naturvärde. På utdraget syns även plangränsen för föreslaget planområde samt plangränsen för gällande plan.

Dike som löper norr om vägen direkt norr om planområdet med korsande trumma under vägen från planområdet, foto taget mot öst (Dagvattenutredning, Sweco, 2023).

6.6 HÄLSA OCH SÄKERHET

6.6.1 OMGIVNINGSBULLER

Vid planering ska det eftersträvas att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa, enligt miljökvalitetsnorm i MB 5 kap. 2§. Naturvårdsverkets riktvärden (Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller, Rapport 6538, april 2015) som är vägledande för bedömning av industribuller ska efterlevas. Riktvärdena är avsedda som utgångspunkt och vägledning för den bedömning som ska göras i varje enskilt fall. Följande riktvärden är vägledande för industri- och annat verksamhetsbuller:

- Ekvivalent ljudnivå dag (6-18) 50 dB(A)
- Ekvivalent ljudnivå kväll (18-22) samt lör-, sön- och helgdag (06-18) 45 dB(A)
- Ekvivalent ljudnivå natt (22-06) 40 dB(A)
- Maximala ljudnivåer (LFmax > 55 dBA) bör inte förekomma nattetid klockan 22 – 06 annat än vid enstaka tillfällen.

Planområdet ligger inom vindkraftsparkens ljudutbredning. Det finns riktlinjer för hur högt ljudet från vindkraftverk får vara och det är samma som Naturvårdsverket rekommenderar för externt industribuller nattetid, 40 dB(A) ekvivalent ljudnivå.

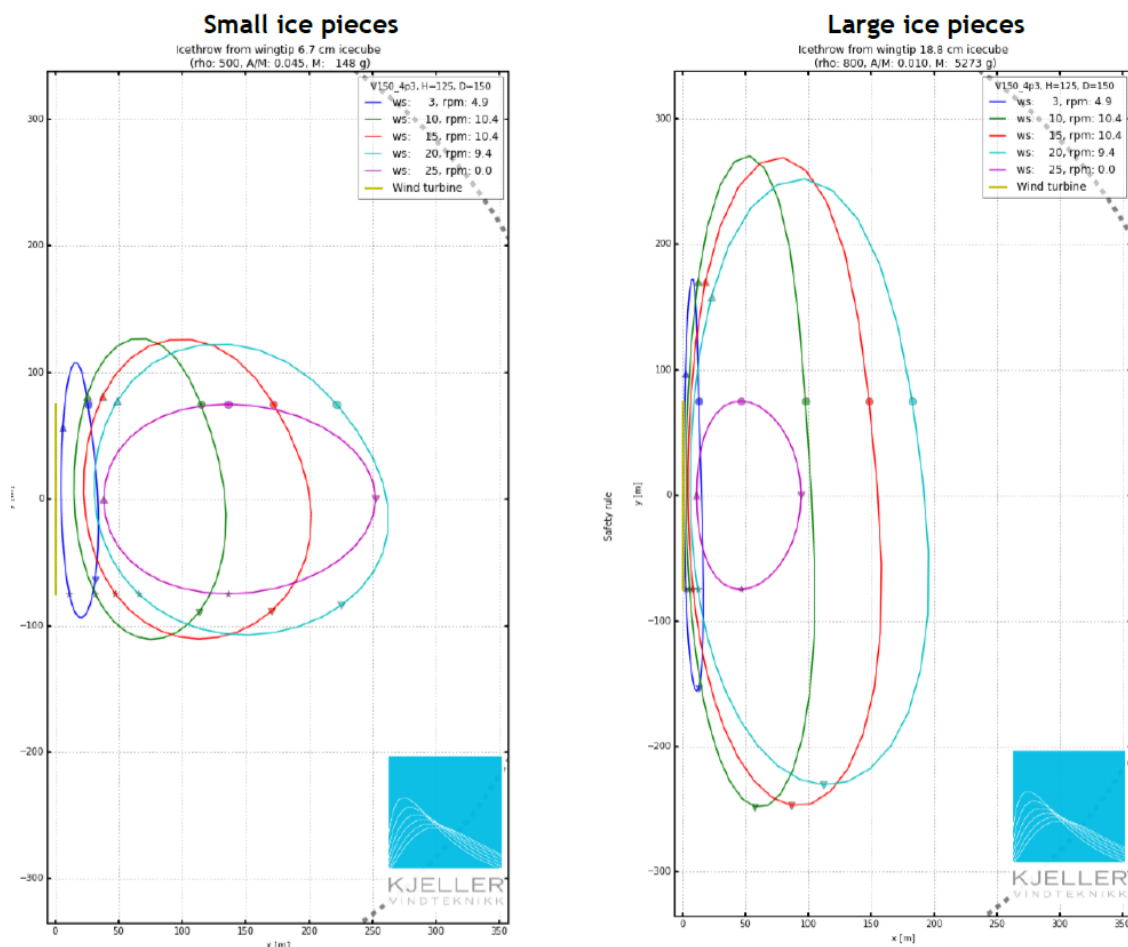
6.6.2 OLYCKOR

Planområdet ligger i nordvästra gränsen för vindparken Åby-Alebo, inom påverkanszon för vindkraftverk. Inom vindparken Åby-Alebo har verken en navhöjd på 125 meter och rotorns diameter är 150 meter vilket ger verket en högsta totalhöjd till vingbladets spets när det står som högst på 200 meter. En iskartering har genomförts för vindparken 2020 av Kjeller Vindteknikk AS. Beräkningar visar att is på vingbladen beräknas bildas 2% av tiden i vindparken och att is av den dimensionen att den är potentiellt farlig om den faller beräknas bildas 0,2% av tiden. Vindparken Åby-Alebo är i klass 2 enligt IEA isklassificering vilket innebär en "lätt isning". Sannolikheten att en isbit som bedöms som skadlig vid nedslag träffar en given yta på en kvadratmeter per år redovisas enligt tabell och figur nedan.

Return Period	Probability	Distance
100 years	10^{-2}	30 m
1,000 years	10^{-3}	100 m
10,000 years	10^{-4}	190 m
100,000 years	10^{-5}	220 m
1,000,000 years	10^{-6}	280 m

Planområdet ligger ca 150 meter sydväst om verk 5. I iskarteringsrapporten (Risk assessment of ice throw from wind turbines – Åby Alebo wind farm, Mönsterås municipality, Sweden Rapport: KVT/BB/2020/R004, Keller Vindteknikk AS) rekommenderas att varningsskyltar för iskast sätts upp vid varje tillfart på ett säkerhetsavstånd på 200 meter ifrån ett vindkraftverk. För personal som arbetar innanför den gränsen, med kraftverken eller i andra verksamheter, t ex på AB CA Cedergren, rekommenderas att det att personalen får utbildning, att det finns kända säkerhetsrutiner, att man installerar varningssystem som varnar när förutsättningarna för iskast finns och att man gör smarta designlösningar som erbjuder ett ökat skydd för människor. Risken för iskast är inte konstant innanför den gräns där varningsskyltar rekommenderas för allmänheten, utan ytterligare åtgärder för att minska riskerna kan implementeras. Faktorer som påverkar risken för iskast är luftfuktighet, temperaturer runt 0 grader eller kallare och vindstyrka. Även riktningen på vinden påverkar riskerna med iskast. Av logiska skäl sker flest iskast under avsmältningsperioder då det finns is på vingarna tills isen har smält bort. Det är även väntat att flest iskast inträffar när vinden ligger på från sydväst till nordväst. Nedan visas området för iskast

vid olika vindhastigheter och vi kan snabbt konstatera att om man har ett kraftverk framför sig och har vinden i ryggen så kan man känna sig ganska säker.

Figurerna ovan visar kalkylerade zoner för iskast med små och stora isbitar då vinden illustreras gå från vänster till höger. Gul linje illustrerar kraftverket och lila linje illustrerar en stannad turbin i vindhastigheten 25 m/s. Övriga linjer illustrerar turbinen under funktion.

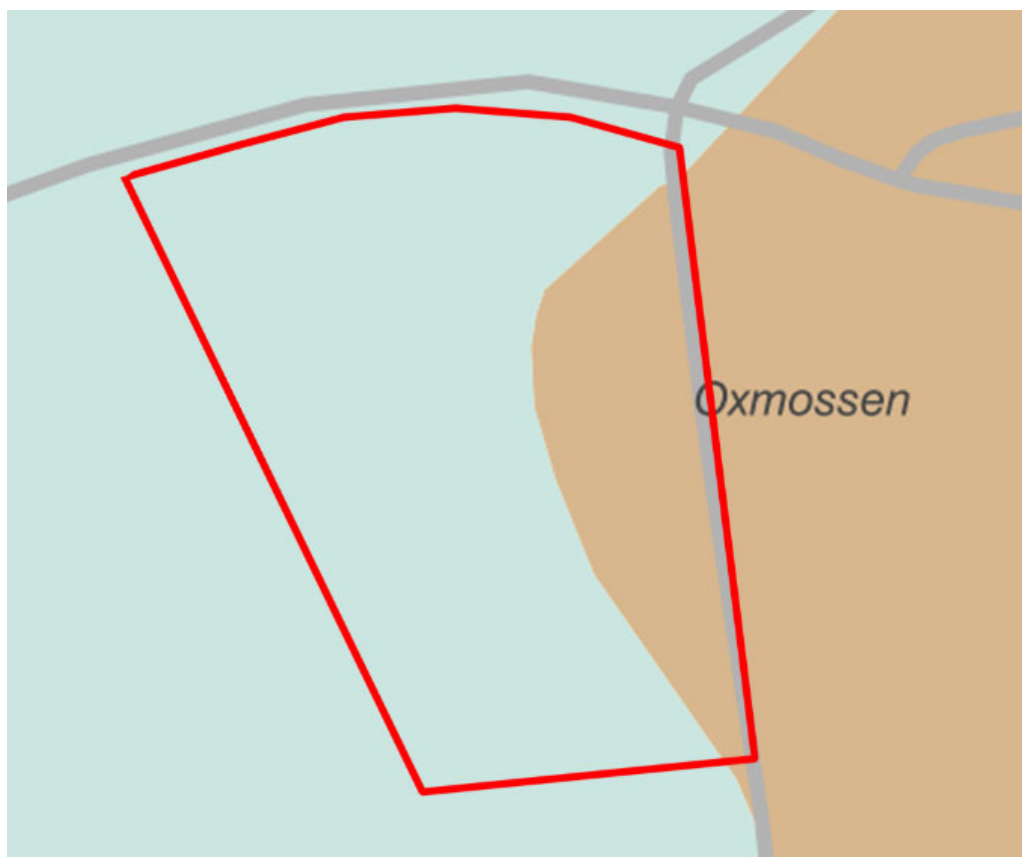
Räddningstjänstens framkörningstid till planområdet är >10 minuter från deltidstationen i Fliseryd. Idag har räddningstjänsten kapacitet till att maximalt bistå med utrymning upp till 11 m höjd.

6.6.3 ÖVERSVÄMNING

Planområdet berörs inte av översvämningar från hav eller vattendrag. Angående skyfall så har inga permanenta vattensamlingar noterats inom området under normala nederbördsförhållanden. Avrinningen sker främst mot öster och nordöst, där marken sluttar svagt mot en dikesanvisning och här ansluter till dikningsföretaget Åby nr 1, 2 och 3 torrläggningsföretag, vilket ger goda tekniska möjligheter till en kontrollerad avledning av dagvatten.

6.7 GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN

Enligt SGU:s jordartskarta består den ytliga jordarten inom det föreslagna planområdet till största del av grusig morän men även mosstorv. Det är dock rimligt att anta att merparten av torven redan är avlägsnad med tanke på att ytan redan är markberedd i samband med byggnationen av det närliggande vindkraftverket. Berggrunden inom det föreslagna planområdet utgörs enligt SGU:s berggrundskarta av granit. Det finns inga kända eller potentiellt förorenade områden inom området. Hela planområdet ligger inom området för normalradonmark enligt kommunens radonutredning.

Utdrag ur SGU:s jordartskarta 2025 med planområdet markerat i rött.

6.8 FYSISK MILJÖ

Planområdet är i dagsläget obebyggt. Precis norr om planområdet angränsar en skogsväg i öst-västlig riktning och vid östra plangränsen löper en skogsväg i nord-sydlig riktning. Planområdet ligger i nordvästra gränsen för vindparken Åby-Alebo, med upp mot 200 meter höga vindkraftverk. Planområdet ligger ca 150 meter sydväst om verk 5. På ett avstånd av mer än 500 meter söder om planområdet finns AB CA Cedergren, äggproduktionsanläggning. Närmsta bostad ligger mer än 700 meter från området.

6.9 KULTURMILJÖ

"Till kulturmiljö hör kulturhistoriskt viktiga lämningar, byggnader och byggd miljö men även sådant som till exempel kulturlandskap och kulturhistoriskt viktiga anläggningar så som parker och trädgårdar.

En arkeologisk utredning (Arkeologisk utredning och kulturmiljökonsekvensbeskrivning, Sune Jönsson Landskapsarkeologerna, 2012) har genomförts inom området för den planerade vindparken Åby-Alebo. Totalt 16 fasta fornlämningar har identifierats. Inga av de fasta fornlämningarna eller de övriga identifierade kulturmiljövärde finns inom planområdet. Eventuella fynd hanteras enligt Kulturmiljölagen.

6.10 TEKNIK

Planområdet ligger utanför kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Det finns ett befintligt enskilt avlopp (3 kammersystem) som tidigare har använts vid etableringen av vindkraftsparken.

6.11 TRAFIK

Befintliga vägar i form av väl anlagda privata skogsvägar finns redan mellan AB CA Cedergren och planområdet samt mellan planområdet och väg 641, Fliserydsvägen.

7 KONSEKVENSER

7.1 FASTIGHETER OCH RÄTTIGHETER

Detaljplanen genererar inga fastighetsregleringar. Däremot är arrende- och nyttjanderättsavtal för att säkerställa verksamhetsutövarens tillgång till planområdet, avloppsanläggning samt vägar nödvändigt.

7.2 HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN

De åtgärder som medges i detaljplanen bedöms inte stå i konflikt med de grundläggande bestämmelserna för hushållning av mark- och vattenområden.

7.3 MILJÖKVALITETSNORMER

Kommunen gör bedömningen att planförslaget inte påverkar luft, buller eller vattenkvaliteten i området så att miljökvalitetsnormerna riskerar att överskridas.

7.3.1 LUFT

Planförslaget bedöms inte motverka att miljökvalitetsnormen för luft följs. Råvaran, höns gödsel, transporteras torkad från AB CA Cedergren och avger då minimalt med lukt. Det damm som bildas vid pelletering tas omhand vid källan med utsug samt reningsfilter som enbart släpper vidare försumbara nivåer av damm.

7.3.2 VATTEN

Verksamheten hanterar endast torkad höns gödsel och inga miljöstörande ämnen släpps ut. Dagvatten från hårdgjorda ytor och tak bedöms ha en relativt låg föroreningsnivå och renas via en dagvattenanläggning innan det leder vidare via befintlig dikesanvisning. Dagvatten från lastzoner leds via oljeavskiljare innan infiltration. Bedömningen är att verksamheten inte påverkar vattenkvaliteten i området så att miljökvalitetsnormerna riskerar att överskridas.

7.3.3 BULLER

Bullernivåerna i området bedöms inte medföra skadliga risker för människors hälsa och inte heller överskrida gällande miljökvalitetsnormer. Detaljplanen medger användningen verksamheter men beräknas inte öka trafikmängden i området, däremot leda om delar av trafiken till privata skogsvägar vilket kommer att innebära en minskad andel tung trafik som går ut på väg 641.

Utöver trafikbuller alstras även visst buller från pelleteringsmaskinen. Pelleteringsmaskinen står i ett ljudisolerat maskinrum inne i byggnaden. Det bedöms inte finnas någon risk för att miljökvalitetsnormen för buller överskrids. Läs mer under *6.6.1 Omgivningsbuller*.

7.4 MILJÖ

7.4.1 MILJÖBEDÖMNING

McField AB lämnade in en frivillig anmälan den 2025-03-04 för sin planerade verksamhet. Utifrån miljölagstiftningen är verksamheten varken tillstånds- eller anmälningspliktig (Miljöprövningsförordning (2013:251)). Det innebär att verksamheten kan startas utan att meddela tillsynsmyndigheten. Se Miljö- och byggnadsnämndens sammanträdesprotokoll 2025-04-10 §65 för att läsa det fullständiga beslutet.

7.4.2 STÄLLNINGSTAGANDE 4 KAP. 33 B § PLAN- OCH BYGGLAGEN (2010:900)

I samband med en ny detaljplan ska en bedömning göras om de åtgärder som planen medger kan orsaka en betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) göras. Som stöd för kommunens ställningstagande har en undersökning om planförslaget antas medföra betydande miljöpåverkan upprättats och bifogas i planhandlingarna. Kommunens bedömning är att planen inte kommer att medföra en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning behöver därmed inte göras.

7.4.3 DAGVATTEN

Kommunen förespråkar, enligt antagen vattentjänstplan, lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD), vilket innebär åtgärder som syftar till att förhindra eller minska mängden dagvatten. Där LOD tillämpas leds dagvatten inte bort i ledning direkt från stupröret utan vattnet infiltreras vanligen i närliggande mark. Genom att tillämpa LOD minskar dagvattnets belastning på ledningsnät, reningsverk och recipienter. Vid lokalt omhändertagande kan grönytor utnyttjas för utjämning och rening. Andra exempel är växtbeklädda tak och plattsättning med genomsläppliga fogar. Dagvatten från egen fastighet ska omhändertas lokalt.

Ytor och markanvändning

Den befintliga ytan är till största del en grusyta. Det finns inga byggnader på planområdet. För den befintliga marken används markanvändning enligt tabellen på nedan.

Markanvändning	Yta (ha)	Avrinningskoefficient	Reducerad yta (ha)
Grus	0,82	0,4	0,33
Summa	0,82	0,4	0,33

Sammanställning av ytor inom planområdet för befintliga förhållanden

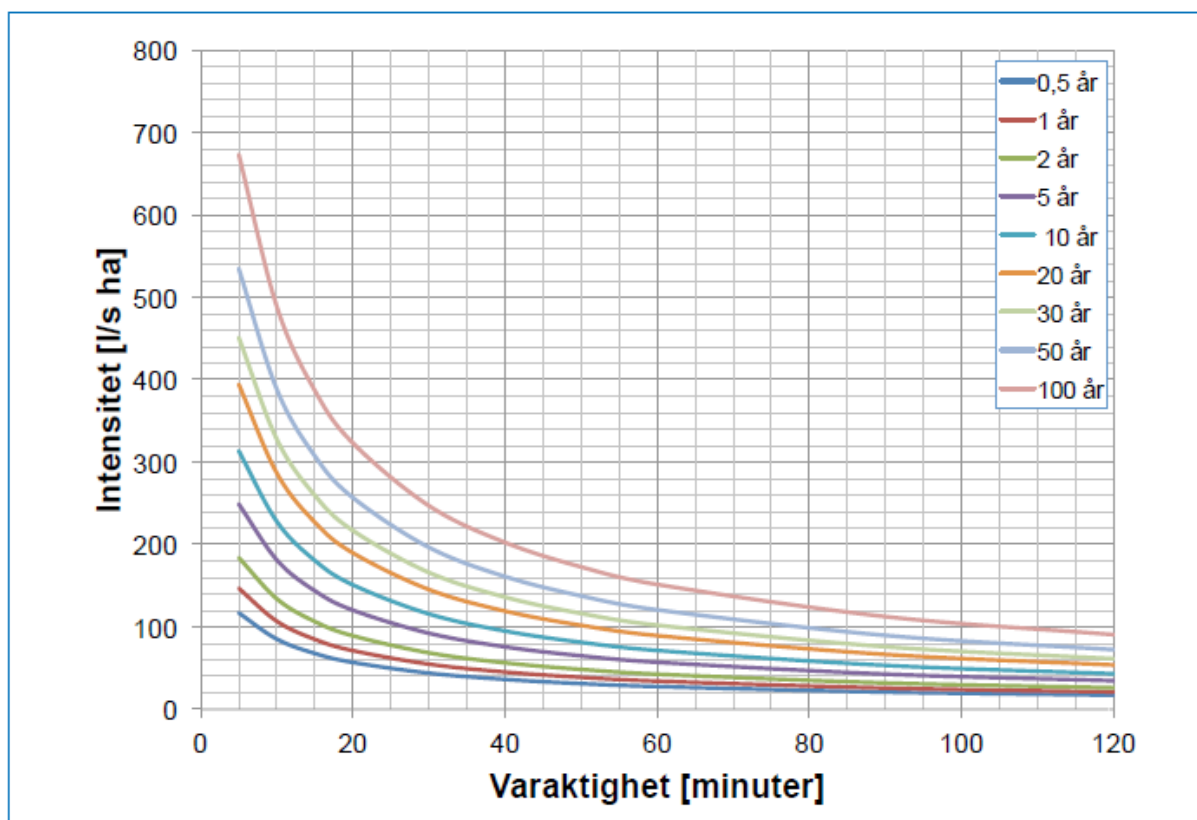
Exploateringsgraden begränsas till 50% som största byggnadsarea av fastighetsarean inom användningsområdet. Användningsområdet omfattar hela planområdet och uppgår till cirka 0,82 hektar vilket innebär att största takyta kan uppgå till cirka 0,41 hektar. Ett värsta scenario uppstår om resterande yta hårdgörs, vilket då motsvarar 0,41 hektar asfalt. En sammanställning av ytorna samt reducerad yta för detta eventuella framtida scenario ges av tabellen nedan.

Markanvändning	Yta (ha)	Avrinningskoefficient	Reducerad yta (ha)
Tak	0,41	0,9	0,37
Asfalt	0,41	0,8	0,33
Summa	0,82	0,85	0,7

Sammanställning av ytor inom planområdet för ett "värsta" framtida scenario.

Det framgår av tabellerna ovan att den reducerade ytan riskerar att öka till följd av de planbestämmelser som föreslagits. Detta är inte förvånande eftersom de befintliga förutsättningarna är oobebyggd miljö där ingen yta är hårdgjord. Med hänsyn till den verksamhet som ska tillåtas bedrivas inom planområdet är det möjligt att viss del bibehålls som grusad yta. För att säkerställa att planen kan hantera erforderlig mängd dagvatten vid maximalt utnyttjande av takyta samt utan att reducera andelen hårdgjord yta utgår flödes- och volymsberäkningarna nedan från den markanvändning som anges i tabellen ovan för ett värsta

framtida scenario. Det rekommenderas dock att den yta som avsetts för dagvattenhantering utformas som en grönyta i den mån det är möjligt, även om detta inte tas hänsyn till i beräkningarna.

Intensitets-varaktighetskurvor baserade på Dahlström 2010, Svenskt vatten P110

Dagvattenflöden beräknas med rationella metoden enligt Svenskt Vatten P110. Se ekvation nedan. Som ingångsvärden till ekvationen nyttjas bland annat regnvaraktighet, återkomsttid och markanvändning. Vi vet att dagens förutsättningar klarar att leda vidare det dagvatten som bildas på befintlig yta. Vi gör därför antagandet att flödet som kan släppas från området är det flöde som lämnar befintlig yta vid ett 10-års regn med en varaktighet på 10 minuter. Beräknat med nedanstående ekvation ger detta ett befintligt flöde på ca 75 l/s.

$$q_{d \text{ bef}} = A \cdot \varphi \cdot i(tr)$$

$q_{d \text{ bef}}$ = Befintligt flöde, [l/s]

ca 75

A = Avrinningsområdets area, [ha]

0,82

φ = Avrinningskoefficient [-]

0,4

$i(tr)$ = Dimensionerande nederbördsintensitet, [l/s*ha]

228 (enligt figur ovan)

För framtida scenarier dimensionerar vi för ett 100-års regn med en varighet på 10 minuter. Då multiplicerar vi även med en klimatfaktor på 1,25. Totalt ökar flödet med 352 l/s.

$$q_{d \text{ dim}} = A \cdot \varphi \cdot i(tr) \cdot 1,25$$

$q_{d \text{ dim}}$ = Dimensionerande flöde, [l/s]

ca 427

A = Avrinningsområdets area, [ha]

0,82

φ = Avrinningskoefficient med "värsta scenariot" [-]

0,85

$i(tr)$ = Dimensionerande nederbördsintensitet, [l/s*ha]

490 (enligt figur ovan)

För det värsta scenariot, där den totala ytan enbart utgörs av tak och asfalt, skulle 211 m³ dagvatten behöva fördröjas för att flödet ut från planområdet inte ska överstiga dagens flöde vid dimensionerande regnhändelse.

Dagvattenanläggning

Med hänsyn till de verksamheter som tillåts inom planområdet rekommenderas en enklare anläggning för fördröjning och rening, exempelvis ett dike. Minsta erforderlig volym som behöver kunna fördröjas i anläggningen uppgår till 211 m³ och i dike kan detta uppnås genom olika kombinationer på djup, släntlutning, längd mm. För erforderlig rening är det total yta som är avgörande, alltså hur stor yta i diket som kan nyttjas för fastläggning/infiltration av föroreningspartiklar. Exempel på dimensioner på dike som möjliggör erforderlig volym och samtidigt tillräcklig rening ges av tabellen nedan. Dagvatten på kvartersmark planeras att ledas till dagvattenbrunnar som leds till dagvattenanläggningen inom detaljplaneområdet. Dagvatten från lastzoner leds via oljeavskiljare innan infiltration i dagvattenanläggning.

	Dikesdjup	Släntlutning	Bottenbredd	Total bredd	Total yta
Svackdike	300 mm	1:3	7 m	8,8 m	792
Krossdike	300 mm	1:3	5,5 m	7,3 m	657
Krossdike	300 mm	1:2	5,7 m	6,9 m	621
Krossdike	500 mm	1:3	2,7 m	5,7 m	513

Förslag på dimension för dike som ger erforderlig fördröjningsvolym och samtidigt tillräcklig rening.

Av tabellen blir det tydligt att ju djupare ett dike kan vara, desto mindre yta behöver tas i anspråk för anläggningen. Ett svackdike utan krossmaterial i botten har något sämre reningsförmåga än ett krossdike och de dimensioner som anges i tabellen anger minsta erforderliga yta för att tillräcklig rening ska uppnås. Med krossdike, som ger bättre rening genom infiltration av dagvatten, kan ytbehovet minskas. Samtliga förslag enligt tabellen ovan utgår ifrån en dikeslängd på 90 m.

7.5 HÄLSA OCH SÄKERHET

7.5.1 OLYCKOR

Planområdet är lokaliserat ca 150 meter sydväst om närmaste vindkraftverk, (WTG 5). McField AB har genomfört en riskbedömning med hänvisning till rapporten från Kjeller Vindteknikk, se även rubrik 6.6.2 Olyckor, och gör slutsatserna att isbitar med en slagenergi över 40 joule betraktas som farliga för människor och att dessa isbitar landar på följande avstånd vid följande återkomsttider:

- 100 år: 30 meter
- 1000 år: 100 meter
- 10 000 år: 190 meter
- 100 000 år: 220 meter
- 1000 000 år: 280 meter

Planområdet är lokaliserat i ett gynnsamt väderstreck i förhållande till verket och på ett avstånd som gör att sannolikheten för en personskada är mycket låg. Verksamheten innebär en begränsad utomhusvistelse då verksamheten sker inomhus i en sluten byggnad vilket minskar riskerna ytterligare. Det finns ingen allmän tillgång till området och McField AB presenterar ett antal säkerhetshöjande åtgärder för att minska riskerna för personsador ytterligare. Skärmtak över entréer och personalparkering, Skyltning och information om potentiell iskastrisk, Utbildning av personal i relevanta säkerhetsrutiner, Varningssystem kopplat till väderstation på byggnadens tak som mäter i realtid lufttemperatur (ex: $< +2^{\circ}\text{C}$), relativ luftfuktighet (ex: $> 85\%$) samt vindhastighet och vindriktning. När parametrarna tyder på risk för isbildning eller iskast aktiveras automatiska varningssignaler i form av lampor både inne i och utanför lokalen. Läs gärna den bifogade riskanalysen genomförd av McField AB 2025.

Byggnader inom planområdet ska placeras eller utformas så att skydd mot brandspridning uppnås. Detta granskas i samband med bygglovet."

7.5.2 ÖVERSVÄMNING

Inga permanenta vattensamlingar har noterats inom området under normala nederbördsförhållanden. Avrinningen sker främst mot öster och nordöst, där marken sluttar svagt mot en dikesanvisning och här ansluter till dikningsföretaget Åby nr 1, 2 och 3 torrlägningsföretag. Bedömningen görs att planområdet inte ligger i en riskzon med avseende på skyfall. Det vatten som alstras inom fastigheten kommer i första hand att avledas till och magasineras i föreslagen dagvattenanläggning, se 7.4.3 *Dagvatten*, innan dagvattnet släpps vidare via befintligt dikningsföretag.

7.6 NATUR OCH FYSISK MILJÖ

7.6.1 GRÖNOMRÅDE

Planområdet omfattas av ett redan i anspråktaget område som tidigare användes vid montering av vindkraftsverk när vindparken etablerades. Ytan består till största del av en avplanad, förhållandevis jämn grusplan. Kringliggande skog och naturvärdesobjekt bedöms inte påverkas av planförslaget.

7.6.2 LANDSKAPSBILD

Området har redan idag en stor skala med vindkraftverken och AB CA Cedergrens anläggning. Bedömningen är att området har goda förutsättningar för att tåla de störningar som kan uppkomma med en verksamhet. En anläggning som ryms inom planförslagets användning och egenskapsbestämmelser bedöms inte påverka landskapsbilden.

7.7 SOCIALA

Ny bebyggelse ska utformas enligt de bestämmelser som finns i lagar och förordningar gällande tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga. Framtida bebyggelses invändiga utformning säkerställs i bygglovet.

Genom att möjliggöra verksamheter, möjliggörs att fler arbetstillfällen skapas, sociala möten uppstår och bidrar till en mer levande bygd.

7.7.1 BARN

Planområdet är idag beläget i ett sammanhang med andra verksamheter, AB CA Cedergren samt Vindpark Åby-Alebo, där det inte är lämpligt för barn att vistas utan vuxet sällskap. Lokaliseringen är avskild och ligger långt ifrån allmänna vägar vilket gör att barn inte har ett naturligt rörelsemönster inom området. Bedömningen är att barn inte påverkas av planförslaget. Barn bör inte vistas självständigt inom området eftersom det skulle kunna medföra olycks- och hälsorisker samt vara rent olämpligt för verksamheten. Planförslaget lockar inte barn till att röra sig i verksamhetsmiljön vilket också bedöms vara barnets bästa. Eftersom barn inte berörs av verksamhetsområdets utformning har inte barn fått utrymme att uttrycka sin mening i ärendet.

Om verksamheten skiftar kan det medföra en påverkan av barnets bästa. Om verksamheten i framtiden bjuder in till att fler barn vistas på området behöver även säkerheten ses över och utformas därefter. En sådan förändring av verksamheten är i dagsläget svårt att förutse.

7.7.2 JÄMLIKHET

Planförslaget medför inga negativa konsekvenser eller förändringar ur ett jämlik- och jämställdhetsperspektiv.

7.8 TRAFIK

Området har goda förutsättningar för transporter. Befintliga vägar i form av väl anlagda privata skogsvägar finns redan mellan AB CA Cedergren och planområdet samt mellan planområdet och väg 641, Fliserydsvägen. Tillfart sker från väg 641 via befintlig skogsväg i öst-västlig riktning. Verksamheten medför upp till 745 transporter/år med långtradare (60 Big Bags/trailer). Intern transport från Cedergrens torkar sker med containertransporter till McField Top-loader via den nord-sydliga skogsvägen mellan planområdet och AB CA Cedergren. Transporter sker vardagar kl. 08:00–16:00.

Utöver transporterna beräknas arbetsplatsen att generera ca 10 fordonsrörelser med personbil per dag.

Bedömningen är att trafiken inte kommer att öka i området, men ta en annan väg. De transporter som idag går ut, något längre söderut, på väg 641 från AB CA Cedergren med blöt hönskötsel kommer att ersättas med färre transporter som går ut norr om AB CA Cedergren med en torr, pelleterad gödningsprodukt.

8 GENOMFÖRANDEFRÅGOR

8.1 MARK- OCH UTRYMMESFÖRVÄRV

Detaljplanen genererar inga fastighetsregleringar.

8.2 FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

8.2.1 RÄTTIGHETER

För de privata skogsvägarna finns ett civilrättsligt arrende- och nyttjanderättsavtal mellan markägaren och Åby Alebo Energi AB.

För planområdet finns ett civilrättsligt avtal gällande upplåtelse av ytan mellan markägaren och McField AB. Tillfart till planområdet och planerade transporter sker via privata skogsvägar. Vägarna ligger utanför planområdet och tillgången kan behöva regleras genom avtal eller servitut. Detta gäller även den befintliga avloppsanläggningen där trekammarbrunnen ligger inom planområdet men infiltrationen ligger på grannfastigheten Åby 12:1.

8.3 TEKNISKA FRÅGOR

Ledningar i mark är undersökt via ledningskollen utan att hitta några ledningar inom området. Det betyder inte att det inte finns några ledningar. Utanför planområdets nordvästra hörn är ett elskåp placerat och det är troligt att det finns ledningar i området. Dels kan civilrättsliga avtal som tas upp under rubrik 8.2.1 *Rättigheter* omfatta även ledningar i mark, dels kan markägaren ha ledningar förlagda i mark, till exempel fiberledning. Det är entreprenörens ansvar att undersöka exakta lägen för befintliga ledningar innan markarbeten påbörjas.

8.3.1 TEKNISKA ÅTGÄRDER

Enligt detaljplanen krävs att en dagvattenanläggning för skydd mot översvämning har kommit till stånd innan startbesked för nybyggnation får ges. Se 7.4.3 *Dagvatten* för olika lösningar. Att bygga en dagvattenanläggning kräver en anmälan till tillsyningsmyndigheten, miljö- och byggnadsnämnden, innan byggnationen påbörjas.

8.3.2 UTBYGGNAD VATTEN OCH AVLOPP

Planområdet ligger utanför kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Det finns ett befintligt enskilt avlopp (trekammerssystem) som tidigare har använts vid etableringen av vindkraftsparken. Den befintliga avloppsanläggningen som finns på platsen avses att användas för personalbyggnad med kök, dusch och toalett. Även eventuellt golvträtvatten från hallen planeras att släppas till den befintliga avloppsanläggningen.

8.4 EKONOMISKA FRÅGOR

8.4.1 PLANEKONOMISK BEDÖMNING

Exploatören bygger och bekostar all bebyggelse och anläggning inom kvartersmark i planområdet. Det innefattar även dagvattenhanteringen. Eventuella kostnader i samband med planens genomförande så som flyttningar eller ändringar av befintliga anläggningar blir föremål för diskussion med exploatören.

8.4.2 PLANAVGIFT

Kostnader i samband med planläggningen regleras i planavtal mellan sökande, McField AB och Mönsterås kommuns samhällsbyggnadsavdelning. Kommunen avser inte att ta ut planavgift.

8.4.3 ERSÄTTNINGSANSPRÅK

Kommunens bedömning är att planförslaget inte föranleder någon rätt till ersättningsanspråk enligt 14 kap PBL.

8.4.4 DRIFT VATTEN OCH AVLOPP

Planförslaget bedöms inte föranleda några nya kommunala VA-ledningar inom planområdet. Ledningar på kvartersmark ska markägaren ansvara för.

8.5 ORGANISATORISKA FRÅGOR

8.5.1 EXPLOATERINGSAVTAL

Kommunen avser inte att upprätta exploateringsavtal i samband med planprocessen.

8.5.2 MARKANVISNING

Kommunen avser inte att upprätta markanvisningsavtal i samband med planprocessen.

8.5.3 TIDPLAN

Detaljplanens genomförandetid är 5 år.

MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER

Detaljplanen har framtagits i samverkan med berörda tjänstepersoner från Mönsterås tekniska förvaltning.

Mönsterås den 17 juni 2025. Reviderad 24 juni 2025.

Samhällsbyggnadsavdelningen,

Emma Bensköld
Landskapsarkitekt, Planarkitekt

Henrik Eriksson
Samhällsbyggnadschef

Tekniska förvaltningen

POSTADRESS Mönsterås kommun, Box 54, 383 22 Mönsterås
BESÖKSADRESS Kvarngatan 2, Mönsterås TFN 010-353 70 00
E-POST teknisk@monsteras.se WEBBPLATS monsteras.se